

EESTI NSV TEATAJA

Nr. 1 (560)

4. jaanuar

1960

II.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrused

1. Tootmisõpetusel või praktikal tööõnnetuse või kutsehaiguse tagajärjel invaliidistunud keskkooliõpilaste kindlustamisest pensioniga.
2. Abinõudest töö parendamiseks standardiseerimise ja normaliseerimise alal.

II.

I. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus tootmisõpetusel või praktikal tööõnnetuse või kutsehaiguse tagajärjel invaliidistunud keskkooliõpilaste kindlustamisest pensioniga

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Teha teatavaks, et NSV Liidu Ministrite Nõukogu 1959. a. 11. detsembri määrusega nr. 1340 «Tootmisõpetusel või praktikal tööõnnetuse või kutsehaiguse tagajärjel invaliidistunud keskkooliõpilaste kindlustamisest pensioniga» kehtestas, et tootmisõpetusel või praktikal tööõnnetuse või kutsehaiguse tagajärjel invaliidistunud keskkooliõpilased omavad õiguse invaliidsuspensioonile ulatuses, mis on ette nähtud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 1956. a. 4. augusti määrusega nr. 1044 kinnitatud riiklike pensionide määramise ja väljamaksmise korra määrustiku punktis 52.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimehe esimene asetäitja V. Klauson

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
asjadevalitseja asetäitja E. Sikk

Tallinn, Toompea, 26. detsembril 1959. Nr. 481.

2. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus abinõudest töö parendamiseks standardiseerimise ja normaliseerimise alal

Eesti NSV Ministrite Nõukogu märgib, et standardiseerimise ja normaliseerimise igakülgne arendamine on suure tähtsusega tehnilise progressi kiirendamisel, tootmise kompleksse mehhaniseerimise ja automatiseerimise juurutamisel, spetsialiseerimisel ja koopereerimisel tööstusliku tootmise edasise laiendamise eesmärgil, toodangu kvaliteedi tõstmisel ja selle omahinna alandamisel.

Kuid standardiseerimise ja normaliseerimise alal on veel olulisi puudusi.

Riiklik Plaanikomisjon, Rahvamajanduse Nõukogu, Kohaliku Majanduse Ministeerium ja Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklik Liit ei ole küllalt nõudlikud standardite ja tehniliste tingimuste juurutamisel, mis üksikuil juhtudel toob kaasa pikaajalise viivituse uute, kvaliteetsemate ja ökonoomsemate materjalide ja toodangu täiuslikumate liikide kasutamisele võtmisel.

Mõned käitised lasevad real juhtudel välja tooteid, rikkudes standardeid ja tehnilisi tingimusi, samuti madalakvaliteedilist toodangut, mis ei vasta tehnika kaasaegsele tasemele.

Aeglaselt vaadatakse uuesti läbi ja muudetakse standardite ja tehniliste tingimuste vananenud näitajaid.

Nõrgalt unifitseeritakse ja normaliseeritakse tööstuses detaile, sõlmi ja tooteid ja kõigepealt nende tüüpmeetmete arvu ökonoomselt otstarbeka vähendamise alal. Rahvamajanduse Nõukogu ei pööra küllalt tähelepanu sellele ja halvasti organiseerib seda tööd temale alluvates käitistes. Paljudes Rahvamajanduse Nõukogule alluvates käitistes ei ole määratud vastutavaid isikuid standardiseerimise ja normaliseerimise alal. Paljud käitised pole kindlustatud kõigi vajalike standardite ja tehniliste tingimustega ega jälgi standarditesse ja tehnilistesse tingimustesse tehtud muudatusi.

Töö organiseerimise parendamise eesmärgil standardiseerimise ja normaliseerimise alal ja vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrusele 16. oktoobrist 1959. a. nr. 1185 Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Kohustada Riiklikku Plaanikomisjoni, Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee volinikku Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures, Rahvamajanduse Nõukogu, Kohaliku Majanduse Ministeeriumi ja Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklikku Liitu:

a) tugevdama kontrolli selle üle, et käitised järgiksid standardite, normaalide ja tehniliste tingimustega kehtestatud näitajaid ja nõudeid, välja töötama ja ellu viima kuni 1. juulini 1960. a. abinõud nõutava distsipliini kindlustamiseks sel alal, pöörates erilist tähelepanu käitiste juhatajate vastutuse tugevdamisele toodangu väljalaskmise eest, mis ei vasta standarditele, normaalidele ja tehnilistele tingimustele, ja neile alluvate käitiste kindlustamisele kõigi vajalike standardite, normaalide, tehniliste tingimuste ja nende muudatustega;

b) kindlustama standardite, normaalide ja tehniliste tingimuste näitajate süstemaatilist kontrolli ja õigeaegseid ettepanekuid tehnika arenemist ja toodangu kvaliteedi parendamist takistavate vananenud näitajate uuesti läbivaatamise kohta.

2. Kohustada Riiklikku Plaanikomisjoni, Rahvamajanduse Nõukogu, Kohaliku Majanduse Ministeeriumi ja Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklikku Liitu:

a) ette nägema tootmisplaanides toodangu uute tüüpide, liikide ja markide, mille kohta on sätitud standardid, normaalid ja tehnilised tingimused, kasutamisele võtmise tähtaegadel, mis on ette nähtud nendes standardites, normaalides ja tehnilistes tingimustes;

b) kindlustama standardite, normaalide ja tehniliste tingimuste projektide õigeaegse ja kvaliteetse väljatöötamise nende projektide kohustusliku tehnilis-ökonomilise põhjendamisega, samuti standardite, normaalide ja tehniliste tingimuste täienduste ja muudatuste projektide väljatöötamise, tõmmates sellele tööle kaasa käitisi, teaduslikke uurimisinstituute ja projekteerimis-konstrueerimisorganisatsioone, samuti kõige kvalifitseeritumaid konstruktoreid, tehnolooge, teaduslikke töötajaid ja tootmise novaatoreid;

c) nägema standardite ja tehniliste tingimuste projektides ette masinate, seadmete ja aparatuuride tüüpimõttmed, samuti mitte ainult tööstuses kasutamisele võetud, vaid ka kasutamisele võtmisele kuuluvate toodete ja materjalide kvaliteedi näitajad, et need vastaksid kodu- ja välismaise tehnika parimatele saavutustele;

d) panna teaduslike uurimisinstituutide, projekteerimis-konstrueerimisorganisatsioonide ja käitiste juhatajatele isiklik vastutus nende poolt väljatöötatavate standardite, normaalide ja tehniliste tingimuste projektide kvaliteedi ja tehnilis-ökonomilise põhjendatuse, nende näitajate vastavuse eest tehnika kaasaegsele tasemele, standardite, normaalide ja tehniliste tingimuste õigeaegse uuesti läbivaatamise eest, eesmärgil asendada vananenud näitajaid ja viia need vastavusse rahvamajanduse kasvavatele nõuetele.

3. Kohustada Rahvamajanduse Nõukogu, Kohaliku Majanduse Ministeeriumi ja Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklikku Liitu kindlustama:

a) abinõude plaani kinnitamise tööstuse ettevalmistamise alal toodangu väljalaskmiseks vastavalt standardite, normaalide ja tehniliste tingimuste nõuetele; vajaliku tehnilise dokumentatsiooni kompleksi õigeaegse väljatöötamise toodangu uute liikide valmistamiseks; tehnoloogilise varustuse valmistamise, tehnoloogiliste protsesside ja konstruksioonide väljatöötamise, et standardid, normaalid ja tehnilised tingimused võetaks kasutamisele kehtestatud tähtaegadel;

b) standardite, normaalide, samuti tehniliste tingimuste projektide ja töödokumentatsiooni väljatöötamise finantseerimise summade arvel, mis eraldatakse teaduslikuks uurimis- ja projekteerimistööks, et valmistada standarditele, normaalidele ja tehnilistele tingimustele vastavaid tooteid;

c) kolme kuu jooksul käitiste, teaduslike uurimisinstituutide ja projekteerimis-konstrueerimisorganisatsioonide standardiseerimisorganite komplekteerimise kvalifitseeritud töötajatega, samuti kindlustama standardiseerimis- ja normaliseerimistöõde täitmise neis käitistes, kus koosseisudes pole ette nähtud spetsiaalseid organeid, pannes nende ülesannete täitmise tehnika- või teistele osakondadele.

4. Võtta teadmiseks, et NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrusega 16. oktoobrist 1959. a. nr. 1185:

a) määras, et ajutisi kõrvalekaldumisi standardite nõudeist, nende kehtima hakkamise tähtaja edasilükkamist üksikute käitiste jaoks (välja arvatud toidu- ja tööstuskaupade kinnitatud standardite täiendused ja muudatused, mis esitatakse vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrusele 2. märtsist 1957. a. nr. 225) võib lubada NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee pärast kooskõlastamist vastavate liiduvabariikide ministrite nõukogudega ja ainult rahvamajanduse nõukogu, ministeeriumi või keskasutuse põhjendatud ettepaneku järgi;

b) kohustas NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuvat Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komiteed koos asjast huvitatud rahvamajanduse nõukogudega, NSV Liidu Ministrite Nõukogu riiklike komiteedega tööstusharude järgi ja ministeeriumidega kindlustama kahe aasta jooksul masinaehituse normaalide väljatöötamise tööriistade, vahendite ja stantside kogu kompleksi ja muu üldiseks kasutamiseks määratud tehnoloogilise varustuse kohta, ja kolme-nelja aasta jooksul välja töötama masinaehituse standardid ja normaaliid masinate üldiste sõlmede ja detailide ning tähtsaimate mehhaniseerimis- ja automatiseerimisvahendite kohta, mis on määratud massiliseks väljalaskmiseks;

c) pani NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuvale Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komiteele töö juhtimise masinate sõlmede ja detailide, mehhanismide, seadmete ja aparaatide, üldkasutatava tehnoloogilise varustuse normaliseerimise alal, samuti selle töö planeerimise ja eri harudes rakendatavate toodete normaliseerimistöõ plaanide koordineerimise, et tagada normaliseerimine üleriigilises ulatuses ja likvideerida paralleelism ja dubleerimine sel alal;

d) kinnitas teaduslike uurimisinstituutide, projekteerimis-konstrueerimisorganisatsioonide ja käitiste loetelu, kellele on pandud baasorganisatsioonide kohustused tööde koordineerimise eesmärgil vastavate toodangurühmade standardiseerimise ja normaliseerimise alal, et tagada rahvamajanduse eri harudes tehniline ühtlus, samuti kontroll standardite ja normaalide juurutamise ja nendest kinnipidamise üle käitistes ja organisatsioonides.

e) määras, et eriharudevahelised masinaehituse normaaliid ja eriharulised normaaliid, mis on välja töötatud ja kinnitatud seatud korras, on kohustuslikud kõigile käitistele ja organisatsioonidele, olenemata nende alluvusest;

f) pani NSV Liidu Ministrite Nõukogu Automatiseerimise ja Masinaehituse Riiklikule Komiteele masinate, seadmete ja aparaatide unifikatsioonimise ja tüpiseerimise planeerimis- ja koordineerimistöõde funkts-

sioonid, välja arvatud spetsiaalse ja piiratud rakendusega toodang, samuti kontrolli nende tööde täitmise üle;

g) tegi ülesandeks NSV Liidu Riiklikule Plaanikomiteele koos NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komiteega kahe kuu jooksul välja töötada ja kinnitada tööstustoodangu kohta tehniliste tingimuste väljatöötamise ja kinnitamise korra juhend.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimehe esimene asetäitja V. Klauson

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
asjadevalitseja asetäitja E. Sikk

Tallinn, Toompea, 28. detsembril 1959. Nr. 484.

ВЕДОМОСТИ ЭСТОНСКОЙ ССР

№ 1 (560)

4 января

1960

II.

Постановления Совета Министров Эстонской ССР

1. О пенсионном обеспечении учащихся средних школ, ставших инвалидами в результате трудового увечья или профессионального заболевания, полученных при прохождении производственного обучения или практики.
2. О мероприятиях по улучшению работы в области стандартизации и нормализации.

II.

1. Постановление Совета Министров Эстонской ССР о пенсионном обеспечении учащихся средних школ, ставших инвалидами в результате трудового увечья или профессионального заболевания, полученных при прохождении производственного обучения или практики

Совет Министров Эстонской ССР постановляет:

Довести до сведения, что Совет Министров СССР постановлением от 11 декабря 1959 г. № 1340 «О пенсионном обеспечении учащихся средних школ, ставших инвалидами в результате трудового увечья или профессионального заболевания, полученных при прохождении производственного обучения или практики» установил, что учащиеся средних школ, ставшие инвалидами в результате трудового увечья или профессионального заболевания, полученных при прохождении производственного обучения или практики, имеют право на пенсию по инвалидности в размерах, предусмотренных пунктом 52 Положения о порядке назначения и выплаты государственных пенсий, утвержденного постановлением Совета Министров СССР от 4 августа 1956 года № 1044.

Первый зам. Председателя Совета Министров
Эстонской ССР В. Клаусон

Зам. Управляющего Делами Совета Министров
Эстонской ССР Э. Сикк

Таллин, Тоомпеа, 26 декабря 1959 г. № 481.

2. Постановление Совета Министров Эстонской ССР о мероприятиях по улучшению работы в области стандартизации и нормализации

Совет Министров Эстонской ССР отмечает, что всемерное развитие работы в области стандартизации и нормализации имеет важное значение в деле ускорения технического прогресса, внедрения комплексной механизации и автоматизации производства, осуществления специализации и кооперирования в целях дальнейшего расширения промышленного производства, повышения качества продукции и снижения ее себестоимости.

Однако в области стандартизации и нормализации имеются существенные недостатки.

Госплан, Совнархоз, Министерство местного хозяйства и Эстонский республиканский союз потребительских обществ не проявляют достаточной настойчивости в работе по внедрению стандартов и технических условий, что приводит в отдельных случаях к длительной задержке освоения новых, более качественных и экономичных материалов и совершенных видов продукции.

На некоторых предприятиях в ряде случаев выпускается продукция с нарушением стандартов и технических условий, а также продукция низкого качества, не соответствующая современному уровню техники.

Медленно осуществляется пересмотр и изменение устаревших показателей стандартов и технических условий.

В промышленности слабо проводится работа по унификации и нормализации деталей, узлов и изделий и прежде всего по экономически целесообразному сокращению числа их типоразмеров. Совнархоз не уделяет должного внимания этой работе и плохо организует ее на подведомственных предприятиях. На многих предприятиях Совнархоза не выделены ответственные лица по стандартизации и нормализации. Многие предприятия не обеспечены всеми необходимыми стандартами и техническими условиями и не следят за вносимыми в стандарты и технические условия изменениями.

В целях улучшения организации работы в области стандартизации и нормализации и в соответствии с постановлением Совета Министров СССР от 16 октября 1959 г. № 1185 Совет Министров Эстонской ССР постановляет:

1. Обязать Госплан, уполномоченного Комитета стандартов, мер и измерительных приборов при Совете Министров ЭССР, Совнархоз, Министерство местного хозяйства и Эстонский республиканский союз потребительских обществ:

а) усилить контроль за соблюдением предприятиями показателей и требований, установленных стандартами, нормами и техническими условиями, разработать и осуществить до 1 июля 1960 г. мероприятия по обеспечению надлежащей дисциплины в этом деле, обратив особое внимание на усиление ответственности руководителей предприятий за выпуск продукции, не соответствующей стандартам, нормам и техническим условиям, и на обеспечение наличия на подчиненных предприятиях всех необходимых стандартов, норм, технических условий и изменений к ним;

б) обеспечить систематическую проверку показателей стандартов, нормалей и технических условий и своевременные представления о пересмотре устаревших показателей, тормозящих развитие техники и улучшение качества продукции.

2. Обязать Госплан, Совнархоз, Министерство местного хозяйства и Эстонский республиканский союз потребительских обществ:

а) предусматривать в планах производства освоение новых типов, видов и марок продукции, на которые установлены стандарты, нормалей и технические условия, в сроки, предусмотренные этими стандартами, нормальями и техническими условиями;

б) обеспечить своевременную и качественную разработку проектов стандартов, нормалей и технических условий, с обязательным технико-экономическим обоснованием этих проектов, а также дополнений и изменений стандартов, нормалей и технических условий, привлекая к этой работе предприятия, научно-исследовательские институты и проектно-конструкторские организации, а также наиболее квалифицированных конструкторов, технологов, научных работников и новаторов производства;

в) предусматривать в проектах стандартов и технических условий типоразмеры машин, оборудования и приборов, а также качественные показатели изделий и материалов, не только освоенных в производстве, но и подлежащих освоению, с тем, чтобы они соответствовали лучшим достижениям отечественной и зарубежной техники;

г) возложить персональную ответственность на руководителей научно-исследовательских институтов, проектно-конструкторских организаций и предприятий за качество и технико-экономическую обоснованность разрабатываемых ими проектов стандартов, нормалей и технических условий, за соответствие их показателей современному уровню техники, за своевременный пересмотр стандартов, нормалей и технических условий с целью замены устаревших показателей и приведения их в соответствие с растущими требованиями народного хозяйства.

3. Обязать Совнархоз, Министерство местного хозяйства и Эстонский республиканский союз потребительских обществ обеспечить:

а) утверждение планов мероприятий по подготовке производства к выпуску продукции в соответствии с требованиями стандартов, нормалей и технических условий; осуществление своевременной разработки комплекса необходимой технической документации на изготовление новых видов продукции; изготовление технологической оснастки, отработку технологических процессов и конструкций с тем, чтобы стандарты, нормалей и технические условия вводились в установленные сроки;

б) финансирование за счет средств, выделяемых на научно-исследовательские и проектные работы, мероприятий по разработке проектов стандартов, нормалей, а также технических условий и рабочей документации на изготовление изделий в соответствии со стандартами, нормальями и техническими условиями;

в) укомплектование в трехмесячный срок квалифицированными работниками органов стандартизации на предприятиях, в научно-исследовательских институтах и проектно-конструкторских организациях,

а также обеспечить выполнение работ по стандартизации и нормализации на тех предприятиях, где в штатах не предусмотрены специальные органы, путем возложения этих задач на технические или другие отделы.

4. Принять к сведению, что Совет Министров СССР постановлением от 16 октября 1959 г. № 1185:

а) установил, что временные отступления от требований стандартов, перенос сроков ввода их в действие для отдельных предприятий (за исключением дополнений и изменений к утвержденным стандартам на продовольственные и промышленные товары, вносимых в соответствии с постановлением Совета Министров СССР от 2 марта 1957 г. № 225) могут разрешаться Комитетом стандартов, мер и измерительных приборов при Совете Министров СССР по согласованию с соответствующими Советами Министров союзных республик и только по обоснованным представлениям совнархоза, министерства или ведомства;

б) обязал Комитет стандартов, мер и измерительных приборов при Совете Министров СССР совместно с заинтересованными совнархозами, государственными комитетами Совета Министров СССР по отраслям промышленности и министерствами обеспечить в течение двух лет разработку нормалей машиностроения на весь комплекс инструментов, приспособлений, штампов и другой технологической оснастки общего применения и в течение трех-четырёх лет — разработку стандартов и нормалей машиностроения на общие узлы и детали машин и важнейшие средства механизации и автоматизации, предназначенные для массового выпуска;

в) возложил на Комитет стандартов, мер и измерительных приборов при Совете Министров СССР руководство работами по нормализации узлов и деталей машин, механизмов, оборудования и приборов, технологической оснастки общего применения, а также планирование этих работ и координацию планов работ по нормализации изделий отраслевого применения, с тем, чтобы обеспечить проведение нормализации в общегосударственном масштабе и ликвидировать параллелизм и дублирование в этой работе;

г) утвердил перечень научно-исследовательских институтов, проектно-конструкторских организаций и предприятий, на которые возложил обязанности базовых организаций в целях координации работ по стандартизации и нормализации соответствующих групп продукции и обеспечения технического единства в различных отраслях народного хозяйства, а также осуществление контроля за внедрением и соблюдением стандартов и нормалей на предприятиях и в организациях;

д) установил, что межотраслевые нормалы машиностроения и отраслевые нормалы, разработанные и утвержденные в установленном порядке, являются обязательными для всех предприятий и организаций, независимо от их подчинения;

е) возложил на Государственный комитет Совета Министров СССР по автоматизации и машиностроению функции планирования и

координации работ по унификации и типизации машин, оборудования и приборов, за исключением продукции специального и ограниченного применения, а также контроль за выполнением этих работ;

ж) поручил Госплану СССР совместно с Комитетом стандартов, мер и измерительных приборов при Совете Министров СССР в двухмесячный срок разработать и утвердить инструкцию о порядке разработки и утверждения технических условий на промышленную продукцию.

Первый зам. Председателя Совета Министров
Эстонской ССР В. Клаусон

Зам. Управляющего Делами Совета Министров
Эстонской ССР Э. Сикк

Таллин, Тоомпеа, 28 декабря 1959 г. № 484.

Vastutav toimetaja L. Izmeštjeva

Ответ. редактор Л. Измestьева

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus.
0,75 trükipoognat. Trükkimisele antud 4. jaanuaril 1960. a. Tellimise nr. 1.
ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

Издатель: Управление Делами Совета Министров Эстонской ССР.
0,75 печ. листа. Сдано в печать 4 января 1960 г. Заказ № 1.
Типография Управления Делами СМ ЭССР, Таллин.

MB-00106.

Trü. 1.900 eks.

... и ...

... Комитетом ...

... Совет Министров ...

... Совет Министров ...

... 1977 ...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Raamatupala:

60-12 a

